

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno, Mostowa 1. Telefon Redakcji, Administracji i Drukarni 12-44. Redakcja otwarta od 11 do 16 i od 20 do 24-ej. Administracja czynna w dni powszednie od 9 do 20-ej, w niedziele od 12 do 13-ej. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie.

PRENUMERATA: miesięczna 4 zł., z odnośnieniem i przesyłką pocztową 4 gr. 50, zagranicą 8 zł.
OGŁOSZENIA: za wiersz milim. przed tekstem i w tekście (6 lamowe) 35 gr., za tekstem (10 lamowe) po 12 gr., nekrologi przed tekstem po 25 gr. Ogłoszenia cyfrowe, skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca o 25 proc. drożej. Terminy druku mogą być przez Administrację dowolnie zmieniane. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 80187.

Sprawa ugody z Gdańskiem na Radzie Ligi Narodów.

GENEWA (Pat). Rada Ligi Narodów odbyła we czwartek posiedzenie, na którym m. in. sprawozdawca dla spraw gdańskich sir John Simon przedstawił raport w sprawie używania portu gdańskiego przez Polskę. W raporcie swym Simon przypominał różne etapy tej sprawy, zakończonej układem polsko-gdańskim, podpisanym 18 września r. b., jednocześnie z układem w sprawie praw ludności polskiej w Gdańsku, poczem dodał: „Jestem przekonany, że moi koledzy z Rady zgodnie przyklasną nowemu duchowi, który wykazują stosunki polsko-gdańskie i złożą uznanie rządowi polskiemu i Gdańskowi, że pomimo trudności mogły w sposób dobitny dać wyraz temu duchowi przez podpisanie układów na temat 2 spraw, posiadających dla nich wielkie znaczenie. Rada zechce też niewątpliwie złożyć życzenia Wysokiemu Komisarzowi, który przez swą niestrudzoną działalność przyczynił się do osiągnięcia tego rezultatu. — Simon zakończył, przedstawiając rezolucję, w której Rada Ligi przyjmuje do wiadomości oba układy.

Następnie zabrał głos minister spraw zagranicznych Beck, który, przypominawszy kontakt osobisty, nawiązany między Senatem a Rządem Polskim, podkreślił, że rezultat odbytej wymiany poglądów nie dał na siebie czekać. Dwa układy, o których Rada została dzisiaj poinformowana, są tego dobitnym przykładem. Tak samo jak dr. Rauschnig, uważam te pierwsze realizacje za

początek nowego etapu, w którym w duchu pojednawczym dążyć się będzie do sprawiedliwych rozwiązań, odpowiadających koniecznościom chwili obecnej, kiedy sprawy finansowe i gospodarcze są przedmiotem poważnej troski zarówno Rządu Polskiego, jak i Senatu Gdańskiego. Po krótkich deklaracjach kilku innych członków Rady, raport został przyjęty.

Min. Goebbels o wewnętrznej i zewnętrznej polityce Niemiec. Oświadczenie przeznaczone na — eksport.

GENEWA (Pat). W czwartek odbyło się przyjęcie dla prasy międzynarodowej u niemieckiego ministra propagandy Goebbelsa. Goebbels odczytał długą mowę, której tematem było już rozważanie. Mowa zatytułowana była: „Narodowo-socjalistyczne Niemcy i ich zadania na rzecz pokoju między narodami” i miała na cel: dowiesć zasięgu narodowego socjalizmu i pokojowości polityki niemieckiej.

Goebbels tłumaczył, że właśnie obecnie urzeczywistniona została w Niemczech prawdziwa demokracja. Dalej przedstawił walkę narodowego socjalizmu z komunizmem, tłumacząc konieczność obozów koncentracyjnych. Następnie omówił obszernie kwestię żydowską, twierdząc, że Niemcy obeszły się z żydami w sposób ludzki i lojalny.

Druga część przemówienia poświęcona była polityce zagranicznej Rzeszy. Niemcy — oświadczył Goebbels — nie myślą ani o rewaniu, ani o wojnie, ale nie powinny być pozbawione środków obronnych, których wymaga ich bezpieczeństwo. Goebbels oświadczył, że Niemcy nie mogą podpisać traktatu niemożliwego do wykonania, natomiast uszantują one traktaty, które podpiszą jako możliwe do wykonania.

Po ogłoszeniu przemówienia Goebels, rozmawiając z przedstawicielami prasy, na zapytanie, jak sobie III Rzesza wyobraża możliwość

ekspansji terytorjalnej, w szczególności przeprowadzenie „Drang nach Osten”, — odpowiedział, że gdyby była Niemcom i tylko Niemcom dana możliwość urzędzenia świata tak, jakby się im podobało, to być może obraz wypadłby inny, niż jest. Zresztą gdyby chciano przeprowadzić idealne granice między Niemcami a ich sąsiadami, to mogłoby to wyjść na korzyść Niemiec, ale w pewnych wypadkach także na korzyść ich sąsiadów. Jednakże młode Niemcy narodowo-socjalistyczne stoją na gruncie rzeczywistości politycznej. W tej chwili głównym zagadnieniem, które je obchodzi, jest zwalczanie kryzysu i bezrobocia, co je całkowicie absorbuje. Na zapytanie jednego z dziennikarzy, jak się minister zapatruje na dalsze ukształtowanie się stosunków polsko-niemieckich, Goebbels odpowiedział, że nie należy podchodzić do tego problemu od strony politycznych uraz, lecz od strony praktycznej. Najpierw należy uregulować kwestię gospodarczą. Tak samo jak doszło do układu między Polską a Gdańskiem i stworzone zostało modus vivendi, tak samo przy dobrej woli i szczeroci można dojść do wytworzenia modus vivendi polsko-niemieckiego.

(Przyp. Red.: Tak przemawiają ministrowie niemieccy wobec zagranicy — dla użytku wewnętrznej mają inne mowy.)

Maganka na Dollfussa.
PARYŻ (Pat). „L'Oeuvre” podkreśla, że kanclerz Dollfuss otrzymał je dziennie od 150 do 200 listów z groźbami śmierci.

Powódź we Francji.
PARYŻ (Pat.) Na skutek oberwania się chmury, rzeki Lèze i Mosse wyłajły. Część miasta Montpelier jest zupełnie zalana. Kilka osób utonęło, wiele jest rannych.

Skutki straszliwej powodzi.
NOWY-JORK (Pat.) — Sytuacja w Tampico wzbudza bardzo poważne obawy. Miasto jest jeszcze ciągle zalane wodą. Szpitale są przeniesione rannymi. 20 tysięcy rodzin znajduje się bez dachu nad głową. Zapasy wody do picia są na wyczerpaniu. Zachodzi obawa epidemii. W ciągu dnia wczorajszego z pod gruzów wydobyto 50 zwłok. Bardzo poważne straty miały miejsce również w okręgu Pontilla i Maranare.

Bunt w więzieniu w Filadelfii.
NOWY-JORK (Pat.) W więzieniu w Filadelfii wybuchł bunt więźniów, którzy usiłowali wywołać pożary, ażeby następnie, korzystając z paniki zbiec z więzienia. W buncie wzięło udział około 1500 więźniów, którzy podpalił materace w swych celach. Więźniom udało się obwidnieć naczelnika więzienia i kilku strażników. [Między strażą ogniewą a więźniami doszło do formalnej bitwy, o której wyniku zdecydowały sikawki parowe. Pożar udało się zlokalizować.

Katastrofa samolotu.
LUBLIN (Pat). W dniu 28 b. m. na lotnisku fabryki samolotów Plage Leśkiewicz wydarzyła się katastrofa lotnicza. Samolot Lubelskiego Klubu Lotniczego, pilotowany przez Gustawa Oryńskiego, zawadził w czasie lądowania skrzydłem o ziemię i wywrócił się. Aparat stanął w płomieniach. Z pod szczątków wydobyto zwłonek zwiłki pilota.

Etatyżacja w Ameryce.

LONDYN. (Pat). „Daily Herald” donosi, że prezydent Roosevelt udał się na odpoczynek do swej letniej rezydencji, ażeby tam rozważyć w spokoju niezwykle sensoryjny plan, jaki przedstawił mu dyktator przemysłowo-handlowy Johnson. Według tego planu przewidziana jest rządowa kontrola wszystkich gałęzi przemysłu. Kontrola dotyczyć będzie zarówno samej produkcji, jak i cen towarów. Plan ten przewiduje

podział całej amerykańskiej produkcji przemysłowej na kilka odrębnych grup, jak np. komunikację, przemysł górniczo-hutniczy, przemysł chemiczny itd. Każda grupa podlegać ma kontroli specjalnej komisarzy rządowych, wszystkie zaś grupy podlegać będą kontroli najwyższego komisarza przemysłu, uzależnionego bezpośrednio i wyłącznie od prezydenta Stanów Zjednoczonych.

Zatarg o kolej wschodnio-chińską.

MOSKWA (Pat). Z Charbina donoszą o nowych starciach pomiędzy sowiecką i mandżurską stroną zarządu kolei wschodnio-chińskiej. Na miejsce 5 aresztowanych wyższych urzędników sowieckich dyrektor kolei Rudyj mianował również obywateli sowieckich.

lencina mandżurskiej strony zarządu samowolnie zajęli gabinet aresztowanych i nie wykonują zarządzeń Rosjan. Konsul sowiecki w Charbinie oświadczył władzom mandżurskim i japońskim, że widocznie aresztowanie miało na celu zastąpienie obywateli sowieckich w zarządzie kolejowym obywatelami mandżurskimi i że stanowilo to próbę zagarnięcia kolei przemocą.

MOSKWA (Pat). Mandżurska dyrekcja kolejowa kolei wschodnio-chińskiej zaprotestowała przeciwko nominacji obywateli sowieckich na zastępców 5 aresztowanych funkcjonariuszy, twierdząc, że funkcje te winny być powierzone stałym zastępcom aresztowanych — obywatelom mandżurskim, którzy też z polecenia mandżurskiej strony zarządu

zawołano oświadczenie świadka, że zachowanie się oskarżonego van der Lùbbego nie utwierdziło go w przekonaniu, aby Holender był istotnie komunistą, ponieważ konfident komunistyczny „nie ubiera się w brudne i podarte szmaty”.

Proces o podpalenie Reichstagu.

LIPSK (Pat). Siódmy dzień procesu o podpalenie Reichstagu wypełniło monotonne badanie dalszych świadków, rekrutujących się ze sfer policyjnych i robotniczych. Proces wchodzi w fazę decydującą. Ośrodkiem zainteresowania jest obecnie oskarżony Dymitrow, Bułgar, impulsywna osobistość polityczna. Zajmuje on najbardziej opozycyjne stanowisko, dyskredytując raz poraz tendencyjność prowadzonego śledztwa. Świadek Pfeifer, były funkcjonariusz opieki społecznej, był członkiem partii komunistycznej, opowiadał szczegóły pierwszej swej znajomości z van der Lùbbe, któremu

ofiarował wówczas w dniu 25 lutego b. r. używaną czapkę i płaszcz. Świadek potwierdza, że van der Lùbbe mówił wówczas wobec wielu zebranych w lokalu bezrobotnych, że jest komunistą i że należy podjąć radykalnymi środkami walkę przeciw fałszywemu, aby przeskodzić narodowym socjalistom w objęciu

władzy. Wesołość na sali rozpraw wywołało oświadczenie świadka, że zachowanie się oskarżonego van der Lùbbego nie utwierdziło go w przekonaniu, aby Holender był istotnie komunistą, ponieważ konfident komunistyczny „nie ubiera się w brudne i podarte szmaty”.

CZY TO CELOWE POMINIĘCIE?

PARYŻ. (Pat). „Echo de Paris” komentując oficjalny komunikat niemiecki, twierdząc, że nikt w Niemczech nie myśli o aneksji części Szwajcarii, Holandji, Belgii lub Danii,

zauważa, że pomiędzy wyszczególnionymi w komunikacie państwami nie figuruje ani Francja, ani Polska. Pismo zapytuje, czy to pominięcie jest celowe.

Następnie zabrał głos prezydent Senatu Rauschnig, który w dłuższym przemówieniu przedstawił wytyczne polityki, jaką obecny rząd gdański uważa za jedyną słuszną, mianowicie polityki pokojowej współpracy Polski i Wolnego Miasta, które są ze sobą ściśle związane. Wobec trudności zagadnień jedynym wyjściem było szukanie rozwiązania praktycznego w kierunku współpracy, nakazanej przez więzy geograficzne i traktatowe. Rauschnig omówił następnie uregulowanie sprawy ludności polskiej w Gdańsku, stwierdzając, że Senat zdecydował się na nie, pomimo ryzyka, jakie to uregulowanie może mieć dla przyszłego charakteru wolnego miasta, a uczynił to w przekonaniu, że w ten sposób stworzona zostaje podstawa dla nowych politycznych i intelektualnych stosunków polsko-gdańskich. Układ w sprawie używania portu mówca uważa za początek załatwienia dużej liczby spraw spornych.

Wysiedlenie dziennikarzy niemieckich z Rosji.

MOSKWA. (Pat). Cztery wysiedlenia dziennikarzy niemieckich o-puszczają Moskwę dziś wieczorem, udając się przez Warszawę do kraju.

Rozwiązanie organizacji rosyjskich hitlerowców w Niemczech.

BERLIN. (Pat). Urząd tajnej policji państwowej rozwiązał ostatnio w Prusach rosyjską partię narodowych socjalistów t. zw. Rond. Według oficjalnego komunikatu zarządzenie to zostało poddyktowane względami bezpieczeństwa państwa niemieckiego, którego interesom szkodziły rozrzucone przez obce rasowo elementy w Rondzie fałszywe wiadomości, mające na celu popieranie niepożądanych dążeń w polityce zagranicznej.

Hugenbergowski „Der Tag” wskazuje, że koła sowieckie, które niesłusznie podjęły czynnik niemiecki o utrzymywanie kontaktu z Rondem, zrozumieć winny znaczenie tego zakazu.

Wilhelm opuścił Doorn?

W Paryżu rozeszły się pogłoski, że b. cesarz Wilhelm opuścił nagle Doorn. Pogłoski tych nie zdołano sprawdzić.

Szpiegostwo niemieckie w Szwajcarii.

PARYŻ (Pat.) Publicysta Bresse w „Ere Nouvelle” twierdzi, że ostatnie incydenty na granicy szwajcarsko-niemieckiej oraz częstsze aresztowania szpiegów niemieckich w Szwajcarii zdają się potwierdzać relacje Augura i Steeda co do planu napadu niemieckiego na Francję przez Szwajcarię.

Egzekucje w Niemczech.

BERLIN (Pat.) Wykonano dziś dwanaście wyroków śmierci, w Lipsku ścisty został toporem zofer, skazany za zabicstwo polityczne z rabunkiem. — W Brunśniku stracono robotnika Szafrąskiego, oskarżonego o zabicstwo zofera na szosie. Wniosek o rewizję procesu został przez Trybunał Rzeszy oddalony.

W sobotę dn. 30-go września b. r. w pierwszą bolesną rocznicę zgonu
s. p.
KOMANDORA MARJANA
SASINOWSKIEGO
zostanie odprawione żałobne nabożeństwo w Kościele św. Trójcy o godzinie 8 i pół rano.
O czym zawiadamiają
SIOSTRY.

W szóstą rocznicę śmierci
s. p.
MARJI z WENDORFFÓW
BUKOWSKIEJ
w dniu 30 września 1933 r. o godz. 8 rano zostanie odprawione żałobne nabożeństwo w Kościele św. Jana
O czym zawiadamiają krewnych i przyjaciół
Mąż i Rodzina.

W celu ułatwienia publiczności subskrypcji
6% POŻYCZKI NARODOWEJ
BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO
ODDZIAŁ w WILNIE
UL. ŚNIADECKICH, 26 8
uruebamia kasy lekze w godzinach porzędowych a mianowicie: 1152-VI
w PIĄTEK I w SOBÓTĘ (29 I 30 września) kasy otwarte od godziny 8 do 18-6 wieczorem, w NIEDZIELĘ od godziny 9 rano do 13 (1 po południu).
W razie potrzeby kasy czynne będą i poza temi godzinami.

Od Administracji.
Wszystkim naszym Sz. PRENUMERATOROM ZAMIEJSCOWYM, którzy zaiegają z opłatą prenumeraty „DZIENNIKA WILEŃSKIEGO” będziemy zmuszeni BEZWZGLĘDNIE wstrzymać przesyłanie pisma z dnem 1 Października r. b.

Kom. Drewniński wyrzucony z policji.

(Telefonem od własnego korespondenta.)
WARSZAWA. W wyniku wyroku skazującego, kom. Drewniński, który został już poprzednio zawieszony w urzędowaniu na skutek decyzji wojewódzkiego komendanta P. P. zostanie usunięty z korpusu oficerskiego policji i pozbawiony prawa do emerytury.

Jeżeli oskarżeni założą kasację do Sądu Najwyższego i jeżeli Sąd Najwyższy skargę tę odrzuci, wówczas okres przebywania ich w więzieniu do chwili decyzji Sądu Najwyższego nie będzie im zaliczony do okresu kary, jaką mają odcieprieć.

Po wyroku sanockim. Aresztowanie kom. Drewnińskiego.

W uzupełnieniu sprawozdania z procesu o zabójstwo s. p. Jana Chudziaka dodać musimy, iż w ustnych motywach przewodniczący trybunału podkreślił, że kom. Drewniński jest moralnym sprawcą mordu. Zamiast stać na straży bezpieczeństwa i porządku publicznego, kom. Drewniński namawiał do popełnienia mordu, pełniąc jednocześnie wysoki urząd.

Jako okoliczności łagodzące w stosunku do oskarżonych Jajki i Stankiewicza, sąd przyjął dotychczasową ich niekaralność oraz przyznanie się, co w dużym stopniu pozwoliło na wykrycie moralnego sprawcy zbrodni.
Po odczytaniu wyroku prokurator postawił wniosek o aresztowanie Drewnińskiego. Trybunał przychylił się do wniosku i kom. Drewniński został aresztowany na sali sądowej.
Podkreślić należy niebawym zainteresowanie wyrokiem publiczności, która przez kilka godzin nie opuszczała sali sądowej, oczekując na wyniki narad. W gmachu sądowym panował tłok. Na ulicy stały tłumy ludzi.
Po ogłoszeniu wyroku policja nawoływała tłumy do rozejścia się.

Demonstracje hitlerowców na polskim Śląsku.

KATOWICE. Pat.—W związku z zwolnieniem przez Deutsche Partei zgromadzenia publicznego do Katowic na dzień 27 b. m. ud.ło się wczoraj z Mysłowic około 40 osób, które maszerując śpiewali pieśń „Horst Wessel”. Organizatorzy pochodu na wezwanie policji nie rozeszli się i nawoływali uczestników do oporu, przybierając zaczepną postawę w stosunku do jednego z posterunkowych który w obronie własnej zmuszony był użyć pałki gumowej.

O godz. 22,30 powracała z zebrań Deutsche Partei grupa uczestników do Siemianowic. Uczestnicy po drodze, maszerując, wznosili okrzyki „Heil, Hitler!” Policja zatrzymała pochód, wywołując uczestników do rozejścia się. Tłum okrzyki policjantów, usiłując łudreństwo im czynności służbowe. 2 posterunkowych poturbowano, trzeciemu zdarło pasek z czapki. Policja użyła pałek gumowych. Uczestnicy pochodu rozbiegli się. Zatrzymano 16 osób.

Złoża pirytu pod Opatowem.

WARSZAWA. Do Warszawy wróciła ekspedycja naukowa państwa wego Instytutu geologicznego, która dokonała doniosłego odkrycia olbrzymich pokładów pirytu pod Opatowem.
Piryt rzadko występuje w Polsce w tak wielkich ilościach. Nadaje się do wydobywania żelaza i pochodnych siarki. Sensacyjne odkrycie polskich geologów będzie miało olbrzymie znaczenie dla naszego przemysłu metalurgicznego.
Na miejsce będzie wysłana specjalna komisja dla przeprowadzenia dalszych badań.

(Telefonem od własnego korespondenta.)
WARSZAWA. Do Warszawy wróciła ekspedycja naukowa państwa wego Instytutu geologicznego, która dokonała doniosłego odkrycia olbrzymich pokładów pirytu pod Opatowem.
Piryt rzadko występuje w Polsce w tak wielkich ilościach. Nadaje się do wydobywania żelaza i pochodnych siarki. Sensacyjne odkrycie polskich geologów będzie miało olbrzymie znaczenie dla naszego przemysłu metalurgicznego.
Na miejsce będzie wysłana specjalna komisja dla przeprowadzenia dalszych badań.

Z KRAJU.

POŚWIĘCENIE KAMIENIA WĘGIELNEGO POD KAPLICĘ.

W niedzielę ubiegłą ks. dziekan Bojarunek, przy udziale około 3 tysięcy ludności z terenu parafii lidzkiej, dokonał poświęcenia kamienia węgielnego pod kaplicę we wsi Bojarunek, przy udziale około 3 tysięcy ludności z terenu parafii lidzkiej, dokonał poświęcenia kamienia

ŚMIERĆ W STUDNI.

We wsi Łuknie, pow. wilejskiego, w czasie kopania studni wpadł do wewnątrz robotnik Dominik Krawczyk. Na pomoc Krawczykowi pospieszył Ignacy Zawadzki, który, wydobywając kolegę, potknął się i wpadł do wody. Ponieważ krzyki robotników nie dochodziły do do-

UTONAŁ WRAZ Z KONIEM I WOZEM.

Handlarz Tomasz Łuczewicz, ze wsi Mirojce, pow. mołodeczańskiego, wyjechał na teren powiatu po zakup wieprzowiny. Po drodze Łuczewicz wstąpił ze znajomymi do karczmy, gdzie upił się do utraty pamięci.

NIUDANE WŁAMANIE DO CERKWI.

Do cerkwi w Ostapowiczach usiłowali włamać się złodzieje, których spłoszył stróż nocny Lidjew. Złodzieje, gdy spostrzegli, iż Lidjew jest sam, rzucili się na niego z kijami.

TRAGICZNE SKUTKI ZAWALENIA SIĘ KOMINA.

W starej i opuszczonej cegielni, należącej do Stanisława Wiśniewskiego, zamieszkałego w folwarku Wiśniewo, gm. kozłowskiej, zawalił się dnia 26 b. m. komin. Spadające

SPŁONEŁO 7 GOSPODARSTW.

Z Postaw piszą: We wsi Karpowicz, gm. łuczajskiej, w niezamieszkałym domu, należącym do Cierlika Gąbryela, wybuchł pożar, pastwą

PRZEJĘCIE TRANSPORTU

Ze Świec donoszą, iż na pograniczu polsko-litewskim zatrzymano dwóch osobników, którzy nielegalnie przedostali się do Polski z transportem nielegalnych podręczników i literatury, drukowanej w Lit-

NILEGALNEJ LITERATURY.

two. Osobników owych skierowano do dyspozycji władz śledczych.

Popierajcie Polską Macierz Szkolną.

Z POGRANICZA.

Powrót ppłk. Filipowicza.

Ze Stołpców donoszą, iż w dniu wczorajszym przybył do Stołpców ppłk. Filipowicz, którego powitali przedstawiciele lotnictwa wojskowego i cywilnego, p. Filipowiczowa, żona lotnika oraz najbliższa rodzina. Po krótkim pobycie w Stołpcach ppłk. Filipowicz pociągiem ro-

Zasłużony francuski kapitan - męczennik wraca z Sowdepji.

Wczoraj przez stację graniczną Stołpce przejechał w drodze do Warszawy, a stamtąd do Francji, ks. prałat R. Dubois, który, będąc proboszczem jednej z parafii katolickich na Syberji, został aresztowany przez G.P.U. pod zarzutem kontrrewolu-

Aresztowanie b. pułkownika gwardji.

Ze Stołpców donoszą, iż w pociągu międzynarodowym Paryż - Warszawa - Moskwa polityczna policja sowiecka w Niegorełoje aresztowała pewnego pasażera, który za paszportem zagranicznym, wizowym przez władze poselstwa sowieckiego w Paryżu, udawał się do Moskwy. Aresztowanym według krążących pogłosek ma być b. pułkownik gwardji i znany działacz ro-

RUCH WYDAWNICZY.

W walce z orkanem.

W dniu 19 sierpnia wypłynął z Hawany parowiec pasażerski „Orinoco”, wioząc 400 pasażerów. Między nimi był arcybiskup z Meksyku z 70 pielgrzymami, jadącymi do Rzymu. Dni 21 radiotelegrafista „Orinoco” przejął depresję donosząc, że naprzeciw statku nadchodzi orkan. Jakoż niebawem morze wzburzyło się i rozszalała straszliwa burza. Potworne fale zmiotły z pokładu wszystkie leżaki, woda zalała kajuty oficerów. Oryginalne zdjęcie rozszalałego morza, dokonane z pokładu cudem ocalałego „Orinoco” przynosi „statki (40) numer „Ilustracji Polskiej” wychodzący w Poznaniu. Św. Marcin 70. W tym samym numerze znajdują ciekawie barwne opowiadanie z Afryki, pióra

S P O R T.

W niedzielę zawody kolarskie.

Na Pióromoncie mają się odbyć w najbliższą niedzielę zawody kolarskie.

Do tych zawodów na torze mają zgłosić się wszyscy kolarze wileńscy z klubów: Wil. T. C. i M., Ognińska P. W. W., Makabi i Z. A. K. S. Prócz walki indywidualnej roz-

Wszyscy jadą d Warszawy.

Na trzeci decydujący mecz piłkarski o dostanie się do finałowej rozgrywki walk o wejście do Ligi, a rozegrany w Warszawie między W. K. S. i Naprzodem, wybiera się z Wilna sporo zwolenników piłki nożnej.

Piłkarze wyjadą zapewne w sobotę rano, a kibice pojedą w sobotę wieczorem.

Mecz niedzielny na boisku Legii budzi ogromne zainteresowanie.

Za tydzień zawody szkolne.

Za tydzień na boisku W. K. S. przy ul. Werkowskiej odbędą się wielkie zawody lekkoatletyczne o mistrzostwo szkół średnich.

Zawody te do technicznego przeprowadzenia zostały powierzone Wil. Okr. Zw. L. A.

Zgłoszenia do środy 4 października przyjmuje kierownictwo sportowe P. Sz. Technicznej. Po tym terminie żadne uzupełnienia nie będą przyjmowane. Poszczególne szkoły muszą być popieszyć z ułożeniem swych składów, żeby potem nie było żadnych nieporozumień.

Zawody trwać będą dwa dni: w sobotę 7 i w niedzielę 8 października.

Wytrucie całej rodziny.

W wiosce Oleksieta, obok Horodyszczan (pow. chełmski), wydarzył się straszny wypadek tajemniczego otrucia.

Oto nieznan sprawcy wytruli całą rodzinę, składającą się z 7 osób, oraz znaczną część inwentarza, należącego do gospodarstwa.

klubowe. Ciekawi więc jesteśmy, który z klubów zdobędzie najwięcej pierwszych miejsc.

Kolarze trenują od dłuższego czasu, a na terenę przyjeżdża sporo zawodników. Treningi wypadają dość elektownie, to też zawody wypadną chyba interesująco.

Wyjści o programie bardzo urozmaiconym rozpoczyna o godz. 15. grywa się na torze walka o barwy

Giełda.

WARSZAWA. (Pat). Przedsiębiorstwa. Dolar 5.84 - 5.88 przy braku towaru. Dolar złoty 9.02. Rubie 4.72. Czerwonice 1.08 do 1.10. Pożyczka Budowlana 37.75. Dolarówka 48. Inwestycyjna 104.25. Stabilizacyjna 51. Dillonowska 69.50. Śląska 45. Warszawska 44.

WARSZAWA (Pat). Dewizy: Belgia 124.70-125.01-124.39. Holandia 360.70-361.60-359.80. Paryż 34.98-35.07-34.89. Londyn 27.90-27.88-28.03-27.73. Nowy York 5.91-5.95-5.87. Nowy York kabel 5.92-5.96-5.88. Paryż 34.98-35.07-34.89. Praga 26.50-26.56-26.44. Szwajcaria 173.22-173.65-172.79. Berlin w obrotach prywatnych 213.45. Tendencja niejednolita.

Papiery proc.: Pożyczka budowlana 38. Inwestycyjna 104.25. Seryjna 110-110.25. 5 proc. kolejowa 45. 6 proc. dolarowa 58. 4 proc. dolarowa 48.25-48. 7 proc. stabiliz. 51.13-51.25. 5.25 (drobne); 54.50 (setki); 8 proc. warszawskie 43.38-44.00. Tend. dla pożyczek mocniejsza, dla listów przeważnie mocniejsza.

Akcje: Bank Polski 80. Lilpop 10.60. Mocniejsze.

Dolar i rubel w obr. pryw.: Jak w przeddzień.

Pożyczki polskie w Nowym Yorku: Dolarowa 59. Dillonowska 69.25. Stabilizacyjna 76.25. Warszawska 44. Śląska 45.

GIEŁDA ZBOŻOWO-TOW. I LNIARSKA z dnia 28. IX.

Ceny tranzakcyjne: Zyto II stand. 15; mąka pszenna 4/0 A luks. 39-37,50; mąka żytnia do 65 proc. 21. Kasza gryczana 1/1 palona 41,50. Siemię lniane 96 proc. - 30,06. Ceny orient.: Zyto I stand. 15,65-16; pszen. zbier. 24,50. Jęczmień na kasze zbier. 15-15,50. Mąka pszenna 4/0 A luks. 39-37,50; żytnia do 55 proc. 26, sitkowa 18, razowa 17, szarowana 19. Otreby żytnie 8,50, pszenne 3,75, jęczmień 8. Kasza grycz. 1/2 palona 40, 1/1 biała 41, perłowa (pęczak) Nr. 2 25-26, perłowa Nr. 3 30,50, owsiana 48. Siano 5,50. Słoma 4,50.

TEATR - KINO
ROZMAITOŚCI
SALA MIEJSKA - Ostrobramska 5

DZIŚ Arcydzieło muzyczne film dźwiękowy w g słynnej opery Pucciniego p. I:
MADAME BUTTERFLY
w roli głównej SYLVIA SIDNEY
Film który wstrząsnął w podzwie cały świat.
Początek o 4, 6, 8 i 10,15 w niedzielę od g. 2-ej.

Dziś kino nieczynne z powodu przygotowań do jutrzejszej PREMIERY POLSKIEGO, najgłośniejszego „Dzieje Grzechu”
W-g Stefana Żeromskiego
Reż. H. Szaro.

CASINO
D Z I Ś Ubostwiana Angielka, czarująca
LILJANA HARVEY
„Jej Królewska Mość”
zbiera laury powodzenia w swej najlepszej kreacji, pierwszy film amerykański

HELIOS
Dziś. Coś nowego pod stołem. Coś niewidzianego pod księżycem.
«NOC W KAIRZE»
Arcydzieło, które ujęta wchodzącymi melodjami i gorącym technicznie egzotykiem miłości w poz. rol. MYRNA LOY i REGINALD DENNY. Ramon Novarro odśpiewa cudowną „Pieśń miłosną nad Nilem”. Nad program: Najnowsze atrakcje. Seanse: 4, 6, 8 i 10,20.

Biuro Pośrednictwa Pracy przy Wileńsko - Nowogrodzkiej Izbie Lekarskiej
ogłasza konkurs na stanowisko lekarza rejonowego i Kasy Chorych
w Dzielniczkach powiatu Oszmiańskiego. Blizsze informacje oraz składek podać w Kancelarii Izby Lekarskiej (Wileńska 25) do dnia 13 października r. b.

NAUKA
Nauczyciel gimnazjum udzielił lekcji wzmianki za pokój Łaskawe zgłoszenie do Redakcji Dziennika Wileńskiego pod „Lektor”. 1820-3

PRACA
Poszukuję niemiłobony na wyjazd do dwójki d. l. c. Zygmuntowska 20 m. 5. 179-1

Mieszkania i pokoje
3 pokoje z kuchnią ze wszelkimi wygodami, słoneczne do wynajęcia. Kamienna 5. (z M. Pohulanki). O warunkach Sułbocz 6 m. 34. 1776-2

Do wynajęcia 2 pokoje umeblowane lub nr., telefon, i p. zd. e. na kanceliarz adwokacką. Blisko sądu. Można z całodziennym utrzymaniem lub tylko z obiadem. Kasztanowa 4 m 6 od g. 4 do godz. 6. gr5

Przy małej pensji mogę prowadzić kulturalnie mój dom
Jab
prowadzić gospodarstwo w ramach skromnego budżetu, zorganizować dom, go urządzić i upiększyć i co w nim gotować
wskaże Ci miesięcznik „Mój dom”
Naucz się również Jak
Sobie samej uczyć się ubrać w domu na spacer i na wizyty. Pięknegoć swą urodę!
Egz. pojedynczy 60 gr. Egz. pojedynczy 80 gr.
Pismo do nabycia w każdym kiosku.

LEKARZE
Dr. Ginsberg
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
WILEŃSKA 3
od godz. 9-1 i 4-8
tel. 567.

DZIERŻAWY
Poszukuję
dzierżawy od 2-4 ha ziemi z zabudowaniami w obrębie Wilna lub najbliższej okolicy. Oferty do Adm. „Dz. Wil.” pod „R. B.” 1793-1

Nieroztropny wiek.
— W jakim wieku ożenił się pan?
— Nie pamiętam, ale w każdym bądź razie

Koncesjonowane przez Kuratorjum
Kursy Maturalne
im. Śt. Żeromskiego
Program nauki w zakresie gimnazjów typu humanistycznego i matematyczno-przyrodniczego.
Zajęcia w godzinach wieczornych. Opłata znacznie obniżona. Informacje i zapisy:
Wilno, ul. Dąbrowskiego Nr. 5
(Gimnazjum Welera) od godz. 15-tej do 19-ej.

RÓŻNE
Rodacy!
Dajcie starą kurtkę i jakieś buciki uciekinierowi z siewików, który z bogatego szlachcica, stał się dziś nędzarzem i pracuje w Wilnie goły i bosy! Łaska wasz ofiary: ul. Św. Anny 10 m. 13.

DRUKI
PILNE
BIŁEJ WYKROJOWE ZAPROSZENIA
BROJURY
AFISZE
WYKONYWA
DRUKARNIA
A. ZWIERZYŃSKIEGO
Mestowa ul. Nr. 1.
Telefon 12-44.
CENY NISKIE

S. S. VAN DINE
„COLT 45”.
(The Benson Murder Case).
ROZDZIAŁ IX.
Wzrost mordercy.
(Sobota, 5-go czerwca, 5 po południu).
Wartujący przed domem Bensona senny posterunkowy oderwał się na widok prokuratora od żelaznego parkaniku i stanął na baczność, salutując. Nas wziął niewątpliwie za podejrzanych, prowadzonych na miejsce zbrodni celem indagacji. W hallu przyjął nas detektyw z wydziału zabójstw.
Markham skinął mu głowę.
— Wszystko w porządku?
— W porządku — odpowiedział dobroduszenie zagadnięty. — Stara jeźmoć potulna jak kot i — pierwszorzędną kucharką.
— Sniffin, chcemy zostać na chwilę sami — rzekł prokurator, prowadząc nas do bawialni.
— Smażkosz nazywa się Snitkin, nie Sniffin — poprawił go Vance.
— Cudowna pamięć — mruknął niegrzecznie Markham.
— Moja wada. Ty pewnie należysz do tych rzadkich ludzi, którzy nie zapominają twarzy, ale zało zapominają nazwiska.
— Znajdujęmnie tutaj, a teraz co? — zapytał lekceważącym tonem, rzucając się na fotel, z pogardliwą miną człowieka, który abdykował z własnej woli.
Bawialnia wyglądała tak samo jak z rana, z tą różnicą, że była sprzątnięta i przez odsłonięte okna lały się do pokoju blaski słońca. W intensywnym świetle meble wydawały się szczególnie luksusowe.
Vance rozejrzył się po kątach i ścianach i wzdrygnął nerwowo.
— Chętnieby stał ucieki. Brr! Dekorator, który urządził ten pokój,

zasługuje na karę śmierci.
— Do diabła z estetyką! — zniecierpliwził się prokurator. — Przystąp do rzeczy... Naturalnie, jeżeli się boisz skompromitować — dodał ze złośliwym uśmiechem — możesz się jeszcze cofnąć i zachować swoje czujące teorie w dziewczym stanie.
— Zehyś ty mógł posłać niewinną dziewczynę na krzesło elektryczne! — oburzył się ułpół żartobliwie Vance. — Wstydz się! Nie mógłbym się cofnąć, choćby przez samą galanterję.
Markham zaczął szczełki i błysnął groźnie oczami.
— Zaczynam wierzyć, że każdy człowiek może mieć pobudkę do mordu.
— Dobrze, że cię wreszcie przekonałem — rzekł wesoło Vance. Czy wobec tego pożyczysz mi Snitkina?
Markham westchnął głośno.
— Bierz go sobie — rzekł, wzruszając ramionami. — Ja tymczasem zapalę papierosa, jeżeli pozwolisz.
Vance poszedł do drzwi i zawołał Snitkina.
— Idź pan do gospođyńi i poproś ją o długą nitkę i kłębek sznurka — dla pana prokuratora — dodał, wskazując uniżenie głową w stronę Markhama.
— Czy chcesz się powiesić? — zapytał ten ostatni.
Vance spojrzął na niego z wyrzutem.
— Powieł — rzekł uprzejmie — że zacytuje ci Otella:
Jak biedni są ci, którzy nie umieją być cierpliwi!
Jakież rany goją się odrazu?
Longfellow powiedział, że „Wszystko osiągnie ten, kto potrafi czekać”. Nieprawdziwie ale pocieszające. Milton wyraził to lepiej: „I ci służą” i t. d., a Cervantes najpiękniej: „Czekaj cierpliwie i tasuj karty”. Dobra rada, co? Cierpliwość jest ostatnią ucieczką, kiedy niema nic lepszego do roboty. Cierpliwy bywa czasami wynagrodzony, tak jak enolliwy, ale

powiem, że to się rzadko zdarza. Innymi słowy cierpliwość jest nagrodą sama w sobie. Określono ją jako: „niewolicność troski”, „królowe koniecnego zła” i „pamiętność wielkich serc”. Rousseau powiada: La patience est amere mais son fruit est doux. Wirlgijusz: Superanda omis fort na ferendo est. Horacy: Duram sed levius fit patientia.
— Co ten Snitkin tak długo nie wraca? — zniecierpliwził się Markham
W tej chwili drzwi otworzyły się i wszedł Snitkin, niosąc żądane przedmioty.
— Markham, teraz czekaj nagrody!
Z temi słowy Vance ustawił duży fotel w miejscu, gdzie stał w chwili zabójstwa Bensona. Nie mógł się omylić, gdyż kółka fotela zostały na miękim dywanie głębokie odciski. Następnie przeciągnął sznurek przez dziurkę od kuli w oparciu i kazał mi go przeciągnąć jednym końcem do śladu kuli w ścianie. Potem wziął miarkę i odmierzyl na sznurku pięć stóp i sześć cali, poczynając od punktu, w którym musiało się znajdować czoło Bensona, gdy siedział w fotelu. W odmierzoną punkcie zrobił węzeł i naciągnął sznurek w taki sposób, że od śladu na ścianie do miejsca oddalonego o pięć stóp i sześć cali od wyobrażonej głowy Bensona utworzyła się linja prosta.
— W miejscu węzła — wyjaśnił — znajdowała się lufa rewolweru od którego skończył się Benson. Rozumiesz? Mając dwa punkty biegu kuli — znak na ścianie i dziurę w krzesle i wiedząc, że strzał padł z odległości pięciu — sześciu stóp — wystarczyło przedłużyć linję biegu kuli do tej odległości, żeby znaleźć w przestrzeni dokładny punkt, z którego padł strzał.
— Teoretycznie bardzo pięknie — rzekł prokurator — chociaż nie rozumiem, na co ci się przyda odkrycie tego punktu. Co więcej, nie wzięłś pod uwagę, że kula mogła zbroczyć.
(D. c. n.)